

בית משפט השלום בירושלים

סדר דין: רגיל

- בעניין : 1. _____ רומה ת.ז.
2. _____ רומה ת.ז.
שניהם מרחוב אל ז'הור, יריחו

ע"י ב"כ עוה"ד הישאם שבאיטה ו/או
האלה ח'ורי ו/או אברם אליהו
מהמוקד להגנת הפרט
מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

התובעים

נ ג ד

1. _____ יריב
מ.א: _____
2. _____ רון
מ.א: _____
3. _____ אלגראט
מ.א: _____
4. _____ ברהן
מ.א: _____
- אשר כתובתם למסירת כתבי בית דין היא
משטרת ישראל, המטה הארצי, ירושלים
5. מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי)
רח' הנרייטה סולד 1
תל אביב
טל': 03-6970222; פקס: 03-6918541

הנתבעים

מהות התביעה: נזקי גוף

סכום התביעה: 68,000 ש"ח

כתב תביעה

1. התובע 1 הינו יליד שנת 1972 תושב יריחו.
התובע 2 הינו יליד שנת 1975 תושב יריחו ואחיו של התובע 1.
2. הנתבעים 1, 2, 3 ו-4 שירתו בתקופה הרלוונטית לעובדות התביעה כשוטרי משמר הגבול במשטרת ישראל והופקדו על כיוון התנועה בצומת ריבולי הסמוכה ליריחו.
3. הנתבעת 5 היתה בזמנים הרלוונטיים לכתב התביעה אחראית על פעולות הנתבעים 1, 2, 3 ו-4.
4. בתאריך 6.2.94, בשעות אחר הצהריים, נסעו התובעים יחד עם אחיהם בן ה-14 (להלן "האח"), ברכב השייך לתובע 1 [להלן: "הרכב"] בדרכם חזרה מעבודתם לכיוון ביתם שביריחו.
כשהגיע הרכב לרחוב הראשי, בסמוך לצומת ריבולי שבכניסה ליריחו, עוכבו התובעים והאח על ידי הנתבעים שעמדו סמוך לג'יפ בצומת.
5. לאחר שעצר התובע 1 את רכבו בצד, התקרבו הנתבעים 1 ו-2 לכיוון הרכב כשנתבע 1 דורש מהתובע לשנות את כיוון נסיעתו ולפנות שמאלה, בניגוד לכיוון הדרך המובילה לבית התובעים.
6. התובע 1 שאל את הנתבע 1 מדוע הוא נדרש לשנות את כיוון נסיעתו, שכן התובעים ואחיהם רצו להגיע במהירה לביתם לאחר יום עבודה ארוך, והסטייה היתה מאריכה את דרכם באופן משמעותי.
7. בעקבות שאלה זו, ביקש הנתבע 1 מהתובעים להציג תעודות זהות.
הנתבע 2 לקח את תעודות הזהות והתרחק לכיוון הג'יפ שחנה במרחק של מספר מטרים מהרכב.
8. התובעים המתינו ברכב עד אשר יוחזרו להם תעודות הזהות.
9. לאחר דקות ארוכות, חזרו הנתבעים לרכב.
נתבע 2 דרש מהתובע 1 להציג את רשיונות הרכב ולפתוח את תא המטען לצורך עריכת חיפוש ברכב.
כמו כן, הורה הנתבע 2 לתובע 2 ולאח לעזוב את המקום ולחזור לביתם.
10. התובע 2 והאח לא יכלו לחזור ברגל לביתם, שכן המרחק היה רב. הם אף לא רצו להותיר את אחיהם, התובע 1, לבדו. על כן הם סירבו לעזוב את המקום.
משהתעורר ויכוח בין הנתבע 2 לתובע 2, הורה הנתבע 2 לנתבעים 3 ו-4 להכניס את התובע 2 לג'יפ.
11. ואכן, הנתבעים 3 ו-4 אחזו בתובע 2, גררו אותו בכוח והכניסו אותו לתוך הג'יפ.

12. בד בבד, בהתאם לדרישת הנתבע 2, הספיקו התובע 1 והאח לרוקן את תא המטען של הרכב מתכולתו.
לאחר שסיימו, נדרש התובע 1 על ידי הנתבע 2 לפרק את מושבי הרכב.
13. התובע 1 השיב שאין ביכולתו לפרק את המושבים, שכן אין ברשותו הכלים המתאימים והמושבים מחוברים חיבור של קבע.
התובע 1 הוסיף שאם הנתבע 2 מתעקש כי יפרק את המושבים, הוא מבקש להילקח לתחנת המשטרה הקרובה.
14. לאור סירובו להיעתר לדרישות הנתבעים, נדרש התובע 1 להיכנס אף הוא לג'יפ. האח הצעיר נותר מאחור ליד הרכב, כששני התובעים מעוכבים בג'יפ המשטרה.
15. התובעים נדרשו לשבת על הריצפה בתוך הג'יפ על ערימת בגדים, האחד סמוך לאחיו, כשפניהם לאחור, בכיוון ההפוך לכיוון הנסיעה ובצידי כל אחד מהם ישבו הנתבעים 3 ו-4 פנים אל פנים. הנתבע 2 נהג והנתבע 1, ששימש כמפקד הצוות, ישב במושב הקדמי סמוך אליו.
16. הג'יפ נסע לכיוון ירושלים. בשלב מסוים סטה הנתבע 2 ופנה לדרך צדדית, המותרת רק לשימוש צבאי, לכיוון מחנה אלחנן. לאחר נסיעה של מספר מטרים עצר הג'יפ בצידי הדרך.
17. הנתבעים 1 ו-2 קיללו את התובעים תוך שהם מסתובבים לאחור. לאחר שדאגו להוריד את אפודי המגן, אחזו הנתבעים 1 ו-2 בשערות ראשם של התובעים מאחור ובעוד הנתבעים 3 ו-4 אווזים ברגלי התובעים לבל יתפרעו, הלמו את ראשי התובעים אחד במשנהו.
18. הנתבע 1 הורה לתובע 1 לרדת מהג'יפ, להסתובב סביב הג'יפ ולהתקרב אליו. בעוד הנתבע 1 יושב במושב הקדמי סמוך לנהג, ומיד עם התקרבות תובע 1, בעט בו הנתבע 1 במפשעה ומיד לאחר מכן קפץ מהג'יפ החוצה.
19. הנתבע 1 החל לסטור על פניו וראשו של התובע וכן לבעוט בו. הנתבע 2 ירד אף הוא מהג'יפ מתוך כוונה לסייע לחברו במלאכת ההכאה והצטרף אף הוא בהטחת אגרופים וסטירות על ראשו של התובע 1 מאחור. התובע 1 לא עמד בכאבים, התמוטט ונפל.
20. בשלב זה, החליטו הנתבעים 1 ו-2 שהגיע גם תורו של התובע 2. הם הורו לו לרדת מהג'יפ כדי שיראה מה עלה בגורל אחיו.
עם ירידתו מהג'יפ, הטיחו הנתבעים 1 ו-2 אגרופים וסטירות בפניו של התובע 2.
21. התובע 2, אחוז בהלה ופחד, צעד לאחור בנסיון לחמוק ממכות הנתבעים עד אשר הגיע לשפת מדרון, שם נדחף עד ידי הנתבעים 1 ו-2, נפל והתגלגל במדרון. כתוצאה מעוצמת הנפילה, התובע 2 לא היה מסוגל לקום ונותר שרוע על האדמה.

22. משחשו הנתבעים 1 ו-2 כי "סיימו את מלאכתם נאמנה", עלו לג'יפ ועזבו את המקום, כשהם נוטשים את התובעים חבולים ושרועים בחוסר אונים על הקרקע.

23. לאחר מספר דקות הצליח התובע 1 להתאושש ולקום. בחיפושו אחר אחיו, הבחין כי הוא שוכב חסר אונים במדרון. התובע 1 ירד למדרון וסייע לאחיו לקום.

אלא שאז שוב הבחינו התובעים בג'יפ של הנתבעים החוזר ומתקרב לכיוונם. התובעים, אשר חששו שסיוט ההתעללות יחזור על עצמו, הסתתרו מאחורי שיחים עד אשר הבחינו כי הסכנה חלפה.

24. מותשים וחבולים, החלו שני האחים מחפשים את דרכם לכיוון ביתם ברגל. המרחק היה רב והוואדי שבחרו לצעוד בו - כדי למנוע מפגש אפשרי עם הנתבעים - האריך שבעתיים את הדרך.

לאחר הליכה ארוכה הגיעו התובעים אל מסעדה בצומת ונחו. אחר כך הסיעם בעל המסעדה לתחנת המשטרה ביריחו, לצורך הגשת תלונה נגד הנתבעים.

25. בעקבות הגשת התלונה וחקירת המקרה, הועמדו הנתבעים לדין פלילי.

בתאריך 26.11.95 הרשיע בית משפט השלום בירושלים בת.פ. 2535/94 את הנתבעים 1 ו-2 בשימוש לרעה בכח המשרה. הנתבעים זוכו מחמת הספק מעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות.

גם הנתבעים 3 ו-4 הורשעו על ידי בית משפט השלום בשימוש לרעה בכח המשרה אלא שבעקבות ערעור שהגישו, זוכו לאחר מכן על ידי המשפט המחוזי.

מצ"ב הכרעת הדין בת.פ. 2535/94 כנספח א' לכתב התביעה וכחלק בלתי נפרד ממנו.

אחריות הנתבעים 1, 2, 3 ו-4

תקיפה

26. התובעים יטענו כי הכאתם בכל חלקי גופם על ידי נתבעים 1, 2, 3 ו-4 מהווה תקיפה כמשמעותו של מושג זה בסעיף 23 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח-1968.

רשלנות

27. התובעים יוסיפו ויטענו כי מעשה התקיפה של נתבעים 1, 2, 3 ו-4 מהווה עוולת רשלנות בפני עצמה.

28. בנוסף, התובעים יטענו כי נתבעים 1, 2, 3 ו-4 התרשלו ורשלנותם התבטאה בין היתר במעשים ו/או במחדלים כדלקמן:

א. חרגו מסמכותם ופעלו בניגוד לחוק ולפקודות ו/או לצווי ו/או להנחיות מפכ"ל המשטרה.

ב. התנהגו בחוסר זהירות ו/או בקלות דעת ו/או בזלזול ו/או באי אכפתיות כלפי שלמות גופם ובריאותם של התובעים וכן בניגוד להתנהגות שוטרים סבירים ומיומנים בנסיבות דומות.

ג. לא עשו כל שביכולתם של אנשי משטרה סבירים לעשות בכדי למנוע את הפגיעה בתובעים או להקטין אותה.

ד. נקטו בשיטה פסולה לשמירה על הסדר הציבורי.

ה. השתמשו לרעה בסמכותם בכך שנטלו את החוק לידיהם והפעילו כח נגד התובעים ללא כל הצדק שבדין ו/או ללא כל סיבה סבירה ו/או במידה מופרזת של כח.

הפרת חובות חקוקות

29. התובעים יוסיפו ויטענו כי הנתבעים 1, 2, 3 ו-4 הפרו חובות חקוקות שבדין אשר נועדו לפי מובנן הנכון להגן על סוג האנשים עימם נמנים התובעים, וגרמו בכך לנזקים להם טוענים התובעים.

30. במיוחד, יטענו התובע כי הנתבעים 1, 2, 3 ו-4 הפרו את החובות החקוקות שבחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), בפקודת המשטרה [נוסח חדש] תשל"א-1971 (להלן: "הפקודה") ובחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו (להלן: "חוק היסוד").

31. ליתר פירוט ומבלי לפגוע בכלליות הנטען לעיל, יטען התובע כי ההנתבעים 1, 2, 3 ו-4 הפרו את החובות שלהלן:

א. סעיף 280 (1) לחוק, האוסר על עובד ציבור להשתמש לרעה בסמכותו כדי לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותו של אחר.

ב. סעיפים 333, 334 ו-335 לחוק, האוסרים פגיעה וחבלה תמורים וסעיף 335 (2) כאשר שניים או יותר חוברים יחד לביצוע מעשה החבלה או הפגיעה.

ג. סעיפים 378, 379, 380 ו-382 לחוק בדבר תקיפה ובדבר תקיפה הגורמת חבלה של ממש ותקיפה בנסיבות מחמירות.

ד. סעיף 341 לחוק האוסר עשיית מעשה שלא כדין או הימנעות מעשות מעשה שחובה היה לעשותו כאשר כתוצאה מכך נגרמת חבלה לאדם.

ה. סעיף 3 לפקודה, בדבר חובתו של כל שוטר לקיים את הסדר הציבורי ולשמור על בטחון הנפש.

ו. סעיף 19(א) לתוספת השנייה לפקודה, האוסר שימוש בכוח כלפי אדם במסגרת מילוי תפקיד בניגוד לפקודות המשטרה או כל הוראה אחרת שניתנה כדין.

ז. סעיף 2 לחוק היסוד הקובע כי אין פוגעים בחייו, בגופו או בכבודו של אדם באשר הוא אדם.

ח. סעיף 4 לחוק היסוד הקובע כי האדם זכאי להגנה על חייו, על כבודו ועל גופו.

אחריות הנתבעת מס' 5

32. התובעים יטענו כי הנתבעת 5 אחראית באחריות שלוחית בגין המעשים ו/או מחדליהם דלעיל של הנתבעים 1, 2, 3 ו-4 בהיותם שלוחיה ו/או עובדיה ו/או פועלים מטעמה.

33. כמו כן, התובעים יטענו כי הנתבעת 5 אחראית באחריות ישירה לנזקים שנגרמו לתובע עקב רשלנות ו/או חוסר זהירות ו/או הפרת חובה חקוקה המתבטאים בין היתר במעשים ו/או במחדלים הבאים:

א. לא מילאה את חובותיה ו/או את יעודיה על פי הדין לדאוג לבטחון תושבי המדינה והתובע בכללם.

ב. לא פיקחה ו/או לא פיקחה כראוי על מעשיהם ומחדליהם של הנתבעים 1, 2, 3 ו-4, שלוחיה, ו/או פעלה בחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה על האנשים המסורים לאחריותה.

ג. לא דאגה להדריך ו/או להורות לנתבעים 1, 2, 3 ו-4 שלא להשתמש לרעה בסמכותם ולא לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותם של אחרים ובכללם התובע.

ד. לא דאגה להדריך ו/או להגדיר לשלוחיה את דבר חובתם בקיום הסדר הציבורי, שלום הציבור ובטחוננו.

ה. לא דאגה להבהיר לנתבעים 1, 2, 3 ו-4 את הוראות ו/או צווי ו/או הנחיות מפכ"ל המשטרה ו/או פיקחה והדריכה שלא כיאות את ההוראות הנ"ל ו/או לא נתנה הוראות בטוחות כלל ו/או במידה מספקת ו/או לא וידאה כי אנשים המסורים להדרכתה, ידעו או שמרו עליהן.

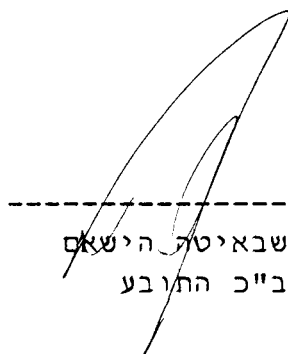
ו. לא עשתה את כל שביכולה ו/או כל שהיה עליה לעשות ו/או כל שנכון ו/או דרוש היה לעשות כדי למנוע את אירוע התקיפה ונזקיה, ו/או פעלה בקלות ראש ובחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה על אנשים המסורים לאחריותה.

נזקי התובעים

34. כתוצאה ממעשיהם ו/או מחדליהם של השוטרים נגרמו לתובעים חבלות בכל חלקי גופם ומיוחד באזור הראש, הפנים והכתפיים.

35. כמו כן התובעים חשו בכאבים עזים בכל חלקי גופם משך שבוע ימים. בנוסף סבל תובע 1 מכאבי ראש עזים משך שבוע ימים ונאלץ להוותר בביתו. תובע 2 סבל מתשישות וכאבי ראש. כמו כן כתוצאה מהנפילה במדרון, ידו של תובע 2 ננקעה והוא לא היה מסוגל להשתמש בה משך שבוע ימים.
36. כתוצאה ממצבם הנ"ל נבצר מהתובעים, שעבדו יחד בריצוף כנסיה באיזור יריחו, לעבוד משך כשבוע ימים. בנוסף בעקבות הארוע, התובעים איבדו את מקום עבודתם ונאלצו לחפש משך מספר ימים מקום עבודה אחר. כתוצאה ישירה מהארוע נבצר מהתובעים לעבוד בסך הכול משך כ-20 יום.
37. כתוצאה מכך נגרמו לתובעים נזקים ספציפיים בסך 8,000 ש"ח כדלקמן: 200 ש"ח עבור שכר יום עבודה לכל אחד מהתובעים X 20 יום = 4,000 ש"ח לכל אחד.
38. כמו כן, במהלך הארוע, שהתארך כמפורט לעיל זמן רב, ולאחריו, נגרמה לתובעים טראומה קשה, שכן במהלכו נלקחו התובעים על ידי הנתבעים לאזור שומם תוך שהם חשים פחד גדול וחוסר ודאות מוחלט לגבי גורלם ושלומם. על זאת יש להוסיף כי בנוסף לפגיעה בגופם, נרמס כבודם של התובעים והם חשו השפלה גדולה, שכן היו שרויים במצב של חוסר אונים מול שוטרים אשר ניצלו לרעה את סמכותם ומרותם ללא כל סיבה.
39. יצוין בנוסף כי האירוע היה טראומטי שבעתיים באשר מדובר בשני אחים שהותקפו יחד וכל אחד בתורו ובנוכחות האחר. בנוסף לפחדם וחששם לגבי עצמם, הם חששו ודאגו גם כל אחד לשלומם של האחר.
40. בגין נזקים כלליים אלו הכוללים כאב וסבל פיסי, עוגמת הנפש וההשפלה שנגרמו לתובעים, מעמידים התובעים את תביעתם על סך גלובאלי של 30,000 ש"ח לכל אחד מהתובעים, ובסך הכול הנזקים הכלליים מסתכמים בסך של 60,000 ש"ח.
41. לבית המשפט הנכבד הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה.
42. אשר על כן מתבקש בית המשפט להזמין את הנתבעים לדין ולחייבם לשלם לתובע את מלוא נזקיו על סך 68,000 ש"ח וכן לחייב את הנתבעים בתשלום הוצאות המשפט והכל בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום האירוע עד תאריך החשלום בפועל.

ירושלים, היום 29 לחודש יוני לשנת 1997

שנאיטה הישאם
ב"כ התובע

(ת.ש. 5491, מ"מ 18696)

המאשמה: מדגנת לשראל

ע"ר ה"ב"כ עו"ד: אבולעפיה פ

אנקט

- הנאשם: 1. _____ ירון
 2. _____ ירון
 3. אלגראט _____
 4. ברהאן _____
- הבועצמו
 בעצמו
 ע"ר עו"ד חובב
 ע"ר עו"ד ירון גלעד

הכרעת הדנה

1. שופטים מכירים את המצבים הללו, בהם תחושה לחוד וראיות לחוד, בהם חשים כי יש להרשיע אך הספקות מכרסמים; אין כאן פער בין רגש והגיון, אלא תחושה בקצה האצבעות כי הנאשם ביצע העבירה, אך דווקא האצבע הקטנה, הפואה וסונטת, מונעת לאמר כי האשמה הוכחה מעבר לספק סביר.

זה המצב בענייננו, מתוך התלבטות וקושי עלה לאמר כי התעוררו בי ספקות המביאים לידי ספק הנאשמה, מאשמה תקיפה חבלנית בנסחבות מחמירות.

הנאשמים היו שוטרים במשמר הגבול ובתאריך 6.2.94 הופקדו על כוון התנועה באחד מצמתי יריחו, ועצרו רכב של המתלוננים _____ ו _____ רומה, פרץ ורכוח בין הצדדים, בעקבותיו הורו הנאשמים למתלוננים לעלות לג'יפ מג"ב ונסעו מהמקום.

בכתב האישום נטען כי הנאשמים הסיעו המתלוננים לנקודה סמוכה לצומת אלמוג, עזרו הג'יפ, והנאשמים 2,1 היכו המתלוננים בתוך הג'יפ. אח"כ הורד המתלונן, מהג'יפ והנאשמים 2,1 בעטו בו בחוזקה ואח"כ היכו ובעטו במתלונן, כאשר בכל אותה עת נאשמים 4,3 מאבטחים המקום ומחזקים את הנאשמים 2,1. משסיימו הותירו את המתלוננים חבולים ומרוחקים. העבירות המיוחסות לנאשמים הן תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות ושימוש לרעה בכוח משרה.

בתשובתם, כפרו הנאשמים באשמה. אמרו כי המתלוננים התווכחו, נוצרה התקהלות ולכן הסיעום למרחק מה, סמוך למחנה חנוך, עשו עליהם חיפוש והותירו בכביש, הא ותו לא, לא מכות ולא חבלות.

3. בביהמ"ש העידו 5 עדי תביעה. התביעה ויתרה על כמה עדים נוספים ושניים מהם זומנו כעדי הגנה, שהשמיעה בסה"כ 6 עדים כולל הנאשמים.

להלן אביא את חלק האירוע שאינו שנוי כמעט במחלוקת, את גרסת המתלוננים וגרסת הנאשמים, ואפרט הספקות שיש בהם לזכות הנאשמים מהעבירה של תקיפה וגרימת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות, ולבסוף הנימוקים להרשעת הנאשמים בעבירה של שימוש לרעה בכוח המשרה.

4. ביום 6.2.94 היו 4 הנאשמים בתפקיד סיור ממונע בעיר יריחו. מפקד הסיור היה נאשם 1, נאשם 2 היה נהג הג'יפ. לנאשמים ניתנה הוראה לכוון תנועה בצומת ריבולי בעיר: כלי רכב עם לוחית זיהוי צהובת לריוש הראשי וכלי רכב עם לוחית זיהוי כחולה לדרך עוקפת. קצת

אחרי השעה 17:00 הגיע לצומת רכב מקומי ובו שלושה אחים: _____
 יליד 1972, _____, יליד 1975 - _____, יליד 1979. השלושה חזרו
 מעבודתם בבנין. הנאשמים הורו לנהג, _____, לנסוע לדרך העוקפת
 ארץ הוא התעקש לפיכך נדרש לעמוד בצד, להציג מסמכים, וכן בוצע
 חיפוש ברכב. _____ נדרשו להוציא חפצים מתא המטען
 והוציאו "אח"כ נדרשו לפרק הכסאות אך סירבו. החל ויכוח עם
 הנאשמים שראו בכך התפלצפות (התפלספות + התחצפות). הויכוח גרר
 להתאספות אנשים והתקהלות, הנאשמים חשו לחץ, הורו לאחים
 הגדולים, _____, לעלות לג'יפ, הושיבום מאחור על הרצפה
 ונסעו מהמקום כשהם מותירים את רכב המתלוננים בצומת עם האח
 הצעיר, _____, הנאשם 1. ישב ליד הנהג, נאשם 2 נהג בג'יפ ואילו
 נאשמים 3-4 ירשו מאחור על הספסלים כאשר המתלוננים על הרצפה,
 ביניהם.
 מכאן ואילך יש הבדלים גמורים בין הגרסאות.

5. גרסת המתלוננים

הג'יפ נסעה לצומת אלמוג, שם הסתובב, חזר 800 מ' לכוון יריחו,
 ירד מהדרך לכוון דיר חג'לה, נסע בשדות 3 ק"מ בדרך בטחון לכוון
 מזרח. הג'יפ נעצר, הנאשמים הורידו אפודי המגן והנאשמים 2,1
 היכו המתלוננים כאשר הנאשמים 3,4 מחזיקים ברגליהם וכן מאבטחים
 את המכים, "אח"כ הנאשם 1 נתן בעיטה לאשכיו של המתלונן _____
 המתלוננים נותרו בואדין והג'יפ נסע. אחרי כמה דקות חזר, אך
 המתלוננים הסתרו והג'יפ נסע החושך כבר ירד, המתלוננים הלכו
 בשדות והגיעו לבדואים, הושקו במים והמשיכו ברגל עד למסעדה של
 _____ מול בית הממשל הצבאי. עזר להם והביאם לתחנת

גירסת הנאשמים

6. הם נסעו בג'יפ עם המתלוננים כמה עשרות מטרים אחרי מחנה חנן, עצרו והורידו המתלוננים, ערכו חיפוש על גופם, צעקו עליהם ונסעו. אחרי כמה דקות שמו לב כי נותרו בידם מסמכים של המתלוננים ולכן חזרו כדף לתת להם ואף לא מצאו אותם, לכן המשיכו בסיוור. הם הכחישו מכות וטענו כי כל העניין היה שיקול של מפקד הסיוור (נאשם 1) שלא רצה לעשות חיפוש ובדיקה בצומת ריבולי עקב ההתקלות.

7. בגירסה זו כמה תמיהות: מדוע הנאשמים לא דיווחו בקשר על האירוע, מדוע היה ניתן בקשר במשך כשעה וחצי, מדוע הותירו המתלוננים סתם על הכביש, מה עשו הנאשמים בין 17:30 - 19:00 ולהיכן נעלמו המתלוננים בזמן הזה?

גדרי הספק

8. לעומת תמיהות אלה ונוספות, וגירסתם היותר מגובשת של המתלוננים, התעוררו בי ספקות מסויימים.

ואלה גדרי הספק:

- א. המתלוננים אמרו בעדותיהם שבטחון גמור כי נאשם 3 הוא שנהג ברכב ועל-כן הוא שהיכה אותם ביחד עם נאשם 1.
- מהראיות שבפניי עולה כי לנאשם 3 לא היה רשיון נהיגה באותו יום (ראה נ/4) וכי נהג הרכב היה נאשם מס' 2.

ב. המתלוננים מסרו הודעות במשטרה ביום האירוע. _____ מסה

הודעה בשעה 19:20 עד 20:30. מסר הודעה מיד אחריו.
למקרא ההודעות יש תחושה של נסיון לתיאום מוקדם ביניהם.
בהודעת _____ (2/נ) עמ' 2 ש' 13-20 נאמר:

"תפסו אותי השוטר הגבוה ונהג ג'יפ המג"ב והעלו אותי לג'יפ לכיוון יריחו. במרחק של 800 מ' מצומת אלמוג לכיוון יריחו נמצא כביש שיורד לכיוון דיר חג'לה המיועד לרכב בטחון בלבד שם נסעו בכביש הנ"ל במרחק של 3 ק"מ לכיוון מזרח".

בהודעת _____ (3/נ) עמ' 2 ש' 23-27 נאמר:

"אחר מכן נסעו בג'יפ בצומת ים המלח, בצומת הסתובבו וחזרו כ-800 מ' בערך לכיוון יריחו, שם יש דרך לכיוון דיר חג'לה שמיועדת לרכב בטחון בלבד ונסעו לכיוון מזרח למטה וכעבור 3 ק"מ בערך עצרו את הג'יפ".

שני המתלוננים ישבו אותה עת על רצפת הג'יפ והוסעו. כאשר כל אחד לחוד נוקב באותם מספרים ממש, 800 מ' על הכביש ו-3 ק"מ בדרכי עפר, וכאשר התחושה של נוסע היושב על רצפת הג'יפ לגבי המרחקים היא בהכרח מעומעמת, עולה חשש של תיאום מוקדם לפחות בנקודה זו.

ג. מצד שני, מיד בהמשך ההודעות הנ"ל של שני המתלוננים ישנר סתירה ברורה שאפשר לפרשה כהיפוכו של תיאום או כסתירה

מהותית. _____ מתאר בסוף עמ' 2 להודעתו (נ/2) כיצד החלו המכות ומסביר כי הנהג והשוטר הגבוה (נאשם 1) ירדו מהג'יפ, הסתובבו אחר הג'יפ, עלו מאחורה, שני השוטרים שהיו מאחורה תפסו את הרגליים שלהם ונאשם 1 והנהג היכו אותם בתוך הג'יפ. לעומת זאת _____ אומר, בהודעתו (נ/3) עמ' 2 למטה, כי הנהג והשוטר הגבוה לא ירדו מהג'יפ, אלא ישבו בכסאותיהם הקדמיים, הסתובבו והיכו אותם עם הידניים על ראשם וגופם כשהם בתוך הג'יפ. תיאורים סותרים אלה, שנמסרו שעות ספורות אחרי האירוע, מעלים ספק.

ד. האח הצעיר של המתלוננים, בנות, לידה המכוננית והלך להזעיק עזרה וכך נפוצה שמועה כי, השניים, נחטפו. לפיכך היתה התקהלות, דבר שהצריך את התערבות המושל הצבאי, סא"ל _____ דרוק. לאחר זמן, כאשר הגיעו המתלוננים למשטרה ומסרו הודעותיהם, בוצע תחקיר מידי בשטח. דהיינו המושל הצבאי עצמו וכן מפקד משל"ט יריחו, רס"נ _____, חמוד ועוד רבים, כולל המתלוננים, יצאו לשטח כדי לבדוק ולאתר המקום עליו הצביעו המתלוננים כמקום בו הוכו ונזרקו. סא"ל דרוק, אמר בעדותו, בעמ' 30, כן המתלונן _____ הכיר היטב את המקום והיה מסוגל לזהותו ואילו הצעיר, _____, הנה מבולבל לחלוטין ולא היה מסוגל לזהות לפיכך, נעשה ציור המקום עפ"י תיאור מפורט של _____ לפי גשרון מים מתחת לשביל. העד דרוק אף סימן במפה (ת/6) היכן היה המקום.

לכאורה, עדות חשונה, מרכזית ומכרעת, אלא שרס"נ _____ חמוד מפקד משל"ט יריחו, נתן עדות שיש בה כדי לערער ולעורר ספקות (_____ חמוד היה עד תבקעה, התביעה וויתרה ועל כן הובא כעד

הגנה). לדברי רס"ן חמוד, עשה באותו יום סיור בשטח עם המושל, נערכה בדיקה ובשטח ולא נמצאו סימנים. כמו כן לא היו סימנים של פגיעה על גוף המתלוננים, ואלו דבריו, בעמ' 81 לפרו' ש' 22-14:

"ת: הסתכלתי על הפנים שלהם, עם המושל, בדיקה חזותית. הלכתי איתם לשטח, הראו את המקום, חיפשתי עקבות לגשש ולא ראיתי שום דבר, והחזרנו אותם למסורה לספל. במקום היו אני חושב שגם ארזי היה במקום וגם אחד מהמשפחה של המתלוננים וגם המתלוננים טיפל בענין. לא מצאנו שום עקבות כשהיינו במקום.

ש: שום עקבות של ג'יפ?

ת: הם אמרו שהלכו ברגל צפונה. לא מצאנו שום עקבות. הגענו למקום עם רכב, היה גשש איתנו ועשינו בדיקה ולא היו עקבות. זה כביש, זה דרך אספלט ולא ראינו שום עקבות".

בהמשך עדותו של _____ חמוד, בעמ' 83-84, נדרש להסביר מדוע בדו"ח שרשם (ת/7) לא ציין דבר על גשש, ואמר כי הגששים לא רוצים לבוא להעיד בביהמ"ש, וכך לא היה צריך לגלות שבכלל היה גשש בשטח וזאת פליטת פה. גם אם אקבל את דבריו אלה של רס"ן _____ חמוד בתמיהה והסתברות, אינני יכול לשלול בוודאות האפשרות כי היה גשש בשטח ולא מצא ממצאים, ושוב אני נמצא במצב בו הספק עולה ומכרסם.

ה. המתלוננים הציגו לוח זמנים שגם בו יש ערפול מסוויים. אמנם קשה לעשות חישובים זמנים מדויקים במצב שנוצר, אך בכל זאת יש כאן אי בהירות! המתלונן _____ אמר כי הסתובבו הרבה זמן בשטח בו נזרקו וכי האירוע היה בערך משעה 17:50 ועד שהגיעו ליריחו בשעה 20:30 (עמ' 8 לפרו') ובעמ' 9 עמד על כך. לפי הודעתו (נ/2) הוא החל במסירת ההודעה בשעה 19:20, כחצי שעה אחרי שהגיע למשטרה, כלומר, מעת שנזרק בשטח ועד שהגיע למשטרה חלפה כשעה ולא שלוש שעות.

לאי בהירות זו תרם לא מעט העד _____ באדר, שהיה רשום כעד תביעה ולאחר וניתור הוזמן כעד הגנה. _____ באדר אמר בביהמ"ש (עמ' 76) כי האירוע היה בשעות הצהריים, כאשר הגיעו אליו המתלוננים ונתן להם לשתות. העד תיקן אח"כ את דבריו וחזר ואמר שהיה חושך וכאשר נשאל בעמ' 79 האם במשטרה זכר טוב יותר, אמר:

"אנליזו כרטיס זה והיה בשעות הצהריים, לא זוכר שעות מדויקות. חקרו אותי יום אחרי כן, מסרתי הודעה למחרת, אני חושב שחקרו אותי פעם אחת בירושלים ופעם אחת ביריחו".

אין חולק כי _____ באדר הסיע את המתלוננים למשטרה ואמירתו כי מדובר בצהריים הינה יותר ממשונה, שכן ברור שמדובר בשעת חושך. יתכן כי העד שכח, אולם מתעורר ספק שמא המתלוננים הגיעו אליו בשעות הדמדומים ויו אור לחושך, מוקדם בהרבה מהשעה שתיארו, ומכאן טעותו.

9. כפי שציננתי לעיל, בד"כ גרסת המתלוננים עדיפה על פני גרסת הנאשמים, המתלוננים הרגיזו את הנאשמים שהחליטו לצאת למערין "מסע עונשין" פרטי וללמד לקח את המתלוננים, היה לנאשמים מניע והיתה להם הזדמנות, אולם בכל הקשור לניצול ההזדמנות ולמעשים המיוחסים, התעוררו הספקות הנ"ל בקשר למקום האירוע העיקרי, ספקות באשר למקום ולזמן, ועל-כן יש לזכות הנאשמים מחמת הספק מאשמה של תקיפה הגורמת לחבלה של ממש בנסיבות מחמירות.

שימוש לרעה בכח המשרה

10. לנאשמים מיוחסת עבירה נוספת עפ"י סעיף 280(1) לחוק העונשין כדלקמן:

"עובד הציבור העושה אחת מאלה - דינו מאסר 3

שנים:

1. תוך שימוש לרעה בסמכותו הוא עושה או מורה

לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותו של

אחר".

המתלוננים התווכחו עם הנאשמים, רצו לנסוע לדרך אסורה, התווכחו על פירוק הכסאות מתוך הרכב ואולי אף ניסו להתניע הרכב ולנסוע. אם סברו הנאשמים כי התנהגותם של המתלוננים הינה חריגה, יכלו לרשום להם דו"ח, יכלו לעכבם לחקירה, יכלו להובילם לתחנת המשטרה, אך לא לצאת ל"מסע עונשין" פרטי. הנאשמים מודים כי העלו את שני המתלוננים על הג'יפ ולקחו אותם אחרי מחנה חנן כדי לעשות חיפוש ולצעוק עליהם. לאחר החיפוש והצעקות הם הותירו אותם במקום בלא המסמכים ונסעו.

מדובר במעשה שרירותי: הנאשמים יכלו לנסוע למרחק קצר למקום שקט כדי לבצע חיפוש ולערוך בדיקה, אולם, נסיעה ארוכה, צעקות והזנחת המתלוננים במקום מרוחק רק משום שהרגיזו את הנאשמים, הינה מעשה שרירותי שאינו כתוב, לפי מיטב ידיעתי, בשום נוהל. זהו טרטור מכוון הפוגע בזכות המתלוננים כי ינהגו בהם עפ"י חוק אם עשו דבר לא ראוי.

ההחלטה היתה של הנאשם 1, כמפקד הצוות, אולם כל הנאשמים פעלו בצוותא וחדא, לא חלקו על שיהיה המפקד יחיד ידם לנסיעה, אבטחו את פעולת החיפוש, הצעקות והזריקה, ועל כן כולם נטלו חלק בביצוע עבירה זו.

לאור האמור, אני מרשיע הנאשמים בעבירה של שימוש לרעה בכח המשרה, לפי סעיף 280(1) לחוק העונשין.

סוף דבר

14. לאור כל האמור לעיל, אני מזכה את הנאשמים מחמת הספק מעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות ומרשיעים בעבירה של שימוש לרעה בכח המשרה.

ניתן היום, 26.11.95, בנוכחות הצדדים (בזאת התייחסה)

להפצה מיום 26.11.95

י. צבן, שופט

סגן נשיא

קלדנית: סימה סבן